

Υπηρεσία Τύπου και Πληροφόρησης

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 33/08

22 Μαΐου 2008

Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-499/06

Halina Nerkowska κατά Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Koszalinie

ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΛΟΣ ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΑΡΝΗΘΕΙ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΝΑΠΗΡΙΚΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΣΕ ΑΜΑΧΟΥΣ ΘΥΜΑΤΑ ΠΟΛΕΜΟΥ Η ΚΑΤΑΣΤΟΛΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΜΟΝΟΝ ΟΤΙ Ο ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ ΚΑΤΟΙΚΕΙ ΣΕ ΑΛΛΟ ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΛΟΣ

Η προϋπόθεση περί κατοικίας στο εθνικό έδαφος, όπως η προβλεπόμενη από την πολωνική νομοθεσία, παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας

Η Η. Nerkowska, πολωνικής ιθαγένειας, γεννήθηκε το 1946 στο έδαφος της σημερινής Λευκορωσίας. Αφού έχασε τους γονείς της που εξορίστηκαν στη Σιβηρία δυνάμει δικαστικής αποφάσεως, εξορίστηκε και εκείνη το 1951 στην πρώην ΕΣΣΔ, όπου έζησε υπό δύσκολες συνθήκες. Το 1957, επέστρεψε στην Πολωνία. Το 1985, αναχώρησε από την Πολωνία και εγκαταστάθηκε μόνιμα στη Γερμανία.

Το Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Koszalinie (οργανισμός κοινωνικής ασφάλειας, ταμείο του Koszalin), αν και αναγνώρισε συνταξιοδοτικό δικαίωμα στην Η. Nerkowska λόγω βλαβών που υπέστη η υγεία της κατά τη διάρκεια της εξορίας της, αρνήθηκε τη χορήγηση της σύνταξης με την αιτιολογία ότι δεν κατοικούσε στο πολωνικό έδαφος.

Η Η. Nerkowska προσέφυγε κατά της απόφασης αυτής ενώπιον του πολωνικού δικαστηρίου υποστηρίζοντας ότι, δεδομένης της ένταξης της Δημοκρατίας της Πολωνίας στην Ένωση, ο σημερινός τόπος κατοικίας της δεν μπορεί να αποτελεί εμπόδιο στη χορήγηση της παροχής αυτής.

Το Sąd Okręgowy w Koszalinie (Περιφερειακό δικαστήριο του Koszalin) που επελήφθη της υποθέσεως ερωτά το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αν το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής στο έδαφος των κρατών μελών που εγγυάται η Συνθήκη ΕΚ στους πολίτες της Ένωσης απαγορεύει εθνική νομοθεσία, όπως την πολωνική ρύθμιση¹ που εξαρτά τη χορήγηση παροχής υπέρ αμάχων θυμάτων πολέμου ή καταστολής από την προϋπόθεση της κατοικίας του δικαιούχου στο εθνικό έδαφος.

¹ Νόμος της 29ης Μαΐου 1974 περί στρατιωτικών συντάξεων και συντάξεων αναπήρων πολέμου και μελών των οικογενειών τους (Dz. U του 2002, αρ. 9, σειρά 87), όπως έχει τροποποιηθεί, και νόμος περί των αγωνιστών και ορισμένων θυμάτων καταστολής κατά τη διάρκεια του πολέμου και μετά από αυτόν (Dz. U αρ. 17, σειρά 75).

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει, καταρχάς, ότι, στο παρόν στάδιο εξέλιξης του κοινοτικού δικαίου, παροχή αποβλέπουσα στην αποζημίωση αμάχων θυμάτων πολέμου ή καταστολής για τις ψυχικές και σωματικές βλάβες που υπέστησαν εμπίπτει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών. Ωστόσο, τα κράτη μέλη οφείλουν να ασκούν την αρμοδιότητα αυτή τηρουμένων των διατάξεων του κοινοτικού δικαίου, ιδίως των διατάξεων της Συνθήκης που αναγνωρίζουν την ελευθερία όλων των πολιτών της Ένωσης να κυκλοφορούν και να κατοικούν ελεύθερα στο έδαφος των κρατών μελών.

Περαιτέρω, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι οι διευκολύνσεις που παρέχει η Συνθήκη στον τομέα της ελεύθερης κυκλοφορίας δεν θα μπορούσαν να παράγουν πλήρως τα αποτελέσματά τους αν υπάρχει ενδεχόμενο να αποτραπεί ο υπήκοος κράτους μέλους από τη χρήση τους από τα κωλύματα που τίθενται στη διαμονή του στο κράτος μέλος υποδοχής λόγω κανονιστικής ρυθμίσεως του κράτους καταγωγής του που τον αντιμετωπίζει δυσμενώς επειδή ακριβώς επωφελήθηκε των διευκολύνσεων αυτών. Επομένως, **η πολωνική ρύθμιση**, η οποία περιάγει σε δυσμενή θέση ορισμένους υπηκόους του οικείου κράτους μέλους για τον λόγο και μόνον ότι άσκησαν το δικαίωμά τους ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής σε άλλο κράτος μέλος, **συνιστά περιορισμό των ελευθεριών που αναγνωρίζει σε κάθε πολίτη της Ένωσης η Συνθήκη ΕΚ.**

Ένας τέτοιος περιορισμός στην άσκηση των δικαιωμάτων των υπηκόων κρατών μελών μπορεί να δικαιολογηθεί μόνον αν στηρίζεται σε επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος ανεξάρτητους της ιθαγένειας των οικείων προσώπων και εφόσον είναι ανάλογος προς τον σκοπό που επιδιώκει θεμιτώς το εθνικό δίκαιο.

Συνεπώς, το Δικαστήριο κρίνει ότι τόσο η βούληση εγγύησης του δεσμού μεταξύ της κοινωνίας του οικείου κράτους μέλους και του δικαιούχου της παροχής όσο και η ανάγκη ελέγχου του γεγονότος ότι ο δικαιούχος εξακολουθεί να **πληροί τους όρους χορήγησης** της παροχής αυτής **αποτελούν επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος** δυνάμενους να δικαιολογήσουν τον επίμαχο περιορισμό.

Πάντως, το γεγονός ότι, αφενός, ο δικαιούχος παροχής έχει την ιθαγένεια του κράτους μέλους που χορηγεί την οικεία παροχή και, αφετέρου, έχει ζήσει στο κράτος αυτό για περισσότερο από είκοσι χρόνια, αρκεί για να αποδείξει την ύπαρξη δεσμών μεταξύ του κράτους αυτού και του δικαιούχου της παροχής αυτής. Υπό τις συνθήκες αυτές, **η προϋπόθεση περί κατοικίας καθ' όλη τη διάρκεια χορήγησης της παροχής είναι δυσανάλογη** καθόσον υπερβαίνει το αναγκαίο μέτρο για την εξασφάλιση ενός τέτοιου δεσμού.

Εξάλλου, ο σκοπός του ελέγχου ότι ο δικαιούχος αναπηρικής σύνταξης εξακολουθεί να πληροί τους όρους χορήγησης της μπορεί να επιτευχθεί με άλλα λιγότερο αναγκαστικά αλλά εξίσου αποτελεσματικά μέσα.

Κατά συνέπεια, το Δικαστήριο αποφαίνεται ότι **το κοινοτικό δίκαιο απαγορεύει παρόμοια ρύθμιση με την υπό κρίση πολωνική νομοθεσία.**

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Γλώσσες στις οποίες διατίθεται: CS, DE, EN, ES, EL, FR, HU, IT, PL, SK, SL

Το πλήρες κείμενο της αποφάσεως βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Δικαστηρίου

[C-499/06](#)

Μπορείτε, κατά κανόνα, να το συμβουλευθείτε από τις 12 το μεσημέρι, ώρα Κεντρικής Ευρώπης, κατά την ημερομηνία της δημοσιεύσεως της αποφάσεως.

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με την κα Estella Cigna-Αγγελίδη

Τηλ.: (00352) 4303 2582 Fax: (00352) 4303 2674